

ملا فصل الدین

№ 5 ۱۲ ک. МОЛЛА НАСРЕДДИНЪ

۵ قیمتی ۱۲ قش

تبریزده حاجی صمد خان

О. И. ШЛИНГ.

چکاک بو ملمونی زندانه برده غلط ایلسون غازیت زورنال آدی چکمهسون!

آدریس: تفلیس، داویدوف کوچه‌سی نمره ۲۴.
 Адрес: Тифлисъ, Давидовская 24.
 تلگرام ایچون: تفلیس ملا نصرالدین.
 Для телегр. Тифлисъ Молланасрединъ.
 Подписная цѣна:
 на годъ — 6 руб.
 6 мѣсяц. — 3 р. 50 к.
 3 " " — 2 р.
 1 " " — 50 к.
 آدریس دگیشم حقى ۳۰ دان ۷ قېلىك مازقه‌در.

قافقازده و روسیه‌ده ۱۲ آبلغى - ۶ مانت
 " " ۶ آبلغى - ۳ مانت ياريم
 ۳ آبلغى ۲ مانت ۱ آبلغى ۵۰ قېك
 اجنبى مملكتلرده ۱۲ آبلغى - ۷ مانت
 " " ۶ آبلغى - ۴ مانت
 تك نسخه‌سى اداره‌مزدده ۱۰ قېك، اوزگه
 شهرلرده ۱۲ قېك.

ایچینا

بو عصر ترقی‌ده هامی خرم و خند
 ذلت‌ده، سفالت‌ده باشار برجه مسله
 انسان دیمک اولماز اولاره چون دکل اینه
 شاه‌ددی بو مطلب‌ده تقاضای بنا
 قاضیری هر محکمه‌ده آلامدا رشو
 حکام ایلیوب هپسی قان ایچمک‌لگه عاذا
 مظلوم‌دی، مفلوک‌دی هر یرده رع
 یلیم نجه تقریر ایلیوم وای بنا
 ایران دیه ایرانده گنه جزئی ادب و
 مصر اهلی معارف‌لیدی چون باشقه سبب و
 تونس‌ده، سودان‌ده نه قدر وحشی عرب و
 پیسدر هاموسندن گنه مین پای بنه
 ساغ ایدی احد خان وار ایدی باشقه عو
 ئولدی او، او گونه ییرینی توتدی میرء

هاردان باشما دوشدیه سودای بخارا
 یاندیردی منی وضع غم افزای بخارا
 حرصلندیم، آجیندیم، اوزیمی اودلاره یاخدیم
 فوری گوتوروب گوزلریمه عینگی تاخدیم
 مکتوبلری آچدیم، اوخودوم سوزلره یاخدیم
 گوردوم که فضیحت‌دی سرا پای بخارا
 سارتلار، تکه‌لر پیر و جوان هپسی معمم
 اوست باشلاری چندیر ساچ و ساقا‌لاری درهم
 قانماز اولار عالمده اگر، قانساده عالم
 شک ایتمه، گیدوب ایله تماشای بخارا
 یتش یاشاری اون یاشار اوغلانلاره پابند
 قلیبن بچه‌بازلرده ایدیر جمله‌سی خرسند
 مطرب‌دی یا مطرب باباسی هربری بر فند
 مشغول‌دی عیش عشرته هر (بای) بخارا

نصر الدین ژورنالی ننگ چخمقی اوردوبادلی میر مرتضیٰ نی و ایروانی حاجی محمد علی واعظی یاندریر. آ کیشی، سیزک کہ ہنر گزبو ایدی نیہ آتیلوب دوشدگر میدانہ، قو یما دگر کامل باشا یالوار یایش ایلوب بو قالماقالی کسون؟» بر طرفدندہ تلغراف ساتانلار منی دنک ایلہ مشدیلر، ہی قشقریردیلر: «تور کرکٹ باسلماتی، (بولایر) سنکرلر ننگ آلماتی و و و» تماشاسی بوردادر کہ ہر کس تفلیسدہ تلغراف خبرلرنہ پول ویریرسہ لاپ ناحق ایلور، چونکہ ایلہ کہ گوردک ہر یاندان باغیرلار تور کرکٹ باسلماتی فوری ییل کہ متفق دولت لر تور ککری باسوب داغیدوب اوچ یوز مین اسیر آلوب ایکی یوز مین قروب بش یوز مین دہ یارالیوبلار، بونک عوضندہ آجاق برجہ نفر بولعارک بورنی قانوب، بر صربک ایاغنه سامان چوبی ایلشوب یوزی قویلی دگوب یرہ، بردہ بر یونان پورقونلانی چخماقدان اوتری تورپراہ سربوب کہ دینجین آسون، داہا قورناردی گیتدی، نہ تلغراف خبری اوخوماق لازمدر، (آنجا کہ عیاز است چه حاجت بہ بیان).

بلی، بو فکرلری ایلہ ایلہ گیدیردیم، ناگاہ اوزاقدان قولاغہ غریبہ سار دگدی، دونوب باخدیم گوردوم ایکی نفر اوجادان دانشا دانشا گیدیرلر، سوزلر ننگ آرا سندہ دہ ہی ادارہ روحانیہ، موقوفات، مدرسہ کامہ لری تلفظ اولور. بو دانشانلارک بریسی مسلمان بورکنده، یوزی قریخ، آچاق بویلی بر کیشی ایدی، او بریسی ایسہ اؤروس بورکلی، خردہ ساقال ہوندور بر آدام ایدی، ہمین بو اؤروس بورکلی او بریسندن سوروشوردی کہ: «کابلہ حسن! تازہ خبری ایشیتیمین می؟»

— خیر، نہ اولوب مگر؟

— آ کیشی، نہہ ایشیتیمہ مین، نہہ گون بوندان قباق کریم بک و کیلوفک تعزیمہ سندہ شیخ الاسلام حضرتلری و سایر ادارہ روحانیہ عضولری و علی مردان بک توپچیباشوف اجلاس ایلوبلر و ایستیوبلر کہ تیزلک ایلہ بر روحانی دار المعلمین و بر ابتدائی مکتب تالیس ایلہ سونلر، حتی علی مردان بک دہ دیوبدر کہ: «من تا اینکہ بو بانک ہمینی قوییم باکوبہ قایمتیاجام.»

— آ کیشی، دیہ من سن دہلی اولوبسان، باشک، سویوخ دہ گوب، نہہ مدرسہ روحانی، نہہ فلاں بہان؟

مجو اولدی عدالت دخی باشلاندى مظالم جان چخدی فقط قالدی هیولای بخارا

وقتنده او مرحوم ایلہدی ہر ایشہ اقدام ہر شہری گزوب توتمادی براولکہ دہ آرام الحق او کیشی قیلدی اوشاق بازلقین اتمام سوردی کبفی سولہدی اوخقای بخارا

ہر ہانسی چوجوق اولسا ایدی قارہ قرآن گیتیدی امیرک یانہہ بر گجہ پنہان فوری اوگا بر «پنہی» ایلردیلر احسان خیرات ایلہ مکدہ یوخ ایندی تای بخارا

افسوس او گونلر کہ کچوب بیئر اولدی فریاد، او جور ناز ایلہ نعمت ہدر اولدی حیف او چوجوقلار ہاموسی دربدر اولدی اولدی بوتون آفاق دہ رسوای بخارا

ایندی او یازیقار دولانور بی سرو بی پا یانمیر اولارک حائنهہ بر کیمسہ اصلا میر عالم اوبوب قزلارہ، کیفتمگہ حالا ویرانہ اولوب مسکن و ماوای بخارا.

(جوہد لافنی بک)

مدرسہ روحانی

بو گون متفکر و مأیوس بر نفر یولدش ایلہ بر کو چہ دن کچیردیم، یولدشیم قورخا قورخا ہی اوایان بویانہ باخوب مکا احوالات نقل ایلوردی، مندہ دینمز سولہمز قولاغ آسیردیم، و ہردن بر منی ایلہ برک گولمک توتوردی کہ ایلہ ییل مسلمان (بولیقاسی) تیاتردہ «نادر شاہ» فاجہ منہ گولورلر، یولدشمدہ قزارا قزارا، بوزارابوزارا ہی ٹوتور دی، ایلہ ییلکن ظالم اوغلی ظالم دیل اوتی یشدی، ہی دیوبدری: «جانالہ ییلہ اولدی، صلح ایلہ گیتدی، ہر گاہ «تایس» غازیٹنک یازدینگی دوغری ایسہ تورکسر مارت آینک آخرنہ تک آدرنہ دہ دایانا ییلرلر، ییلیم برس نیہ پتربورغ آگیتستواسی دیوبدر کہ شکری پاشا اون گو ندن آرقق دایانا ییلیمہ جک(?)» خلاصہ، یولدشیم بو جور ہترن پترن دانشماقدان منی تنگہ گتورمشدی، گاہ دیوبدری کہ: «بو ژون تورکار منی ایلہ یاندریر کہ نہہ کہ ملا

کند یساولی غیر موسمده

چخارت اون مناتی یوخوا بو ساعت گونگی سویارام !!!

معمرده

چون خیمه‌لر اول شمیره ۱۱۱ حکم اولدی غارت اولسون

POTTER

نوخنده مرثیه خوان زاوودی

مین لرحه نعلر سرمه کیری چکیلدیلر. آنجاک بو خبرلر دوغرییه اوخشامادیقندن عاغلم بر شی کمندی، دوندر دیم غازیٹ او بری یوزینی کوردوم بر ییله تلفرافده وار: تبریز — حضرت اشرف صمد خان غازیٹ و ژورنال اوخویانلاری دوتوب دارا چکدریر، و هر کس ده کپنه ژورنال ورقی کورورسه ایوینی اودیوب باندردور. بو تلفرافده اوخویوب بر آژ سراسیمه اولدوم، و فکره جومدوم که پروردکارا، بو صمدخان ایله تبریزلارٹ ایشینٹ آخری هاراپه چاتاجاق؟ دوروب اشفاقدان. حافظ کتابی کوتوردوم که تفال ایلیوب کوروم او نه دیور. حافظ یوق ایدی بر نصاب ضیاض المه کیچدی، فکریمده صمد خانی ووروشدورا ووروشدورا کتابی آچوب بوشعلری کوردوم: تورا پیش مروان شهرویزید محل و مکان معاناست جای سقر دوزخ و نار آتش ولی قدم رنجه فرما که خالیست جای لاغلاغی

دگه نك

اجنبی (بال) ده، قوناقلده، (قلوب) ده همه وقت چالشور ناز و نزاکتله آپارسون اوزینی نه ناخالق دی بو بس بزده «حسن خان» کیمی لر قمار اوستنده یارور بربرینک باش کوزینی.

جووه لاغی بت

قافقاز خبرلری

شماخی — «اخوت» مکتبنی مصطفی افندی تک تنها قویوب قوچی بازله مشغول اولدیفندن مکتبه همزادیلی دگوب پس حالتده در، اگر حاجی عبدالرحیم افندی التفات ایلیوب بر دعا یازماسه، دیریگنه امید یوخدر.

باکو — «اتحاد» مکتبنی نك مدیری میرزه حسین چوخ چالشور که تیزاکله لاتین خروافتنی مسلمانلاره قبول ایلدیرسون، چونکه قورخور که تقلیده میرزه حسین حسن زاده تازه یازدیغی الف بانی قبول ایدوب باشیلار اونکله یازی پوزی ایله مگی.

باکو — بو گجه عالم رؤاده محمد علی سالایوه دیوبلر که مبدا مبدا قویاسان عثمانی یارالیرنه اغات یغلار، هر کس اولارده رحم ایتسه اللهک غضبه گلهجک.

اولا، ایله بر بنا ایچون چوخدان ۴۵ مین منات پول ووروب بریر آوبلار، و دولتده اجازه ورویدر که ۴۶ مین منات موقوفات پولندن گوتوروب، مصرف ایدوب قالاتنیده اعانه یسونلار. اگر مکتب قایریلماقی مصلحت اولسایدی ایندی به جن قایر مشدیله، داهانیه گوتوروب حکومت آشاغده کی مضمونده بر عریضه وریردیلر که: اولا سلامتی وجود ذبیجود شما مطلوب است و ثانیاً اگر احوالات مسلمانان دارالسرور تقلیس را خواسته باشید صحیح سلامت بدعا گویی عمر دولت شما مشغول هستیم، ثالثاً هر چندی که حکومت حلیله بزم ایچون بر مسجد و بر مدرسه تیکمکه اجازه ورویدر آنجاک بز اونسزده حکومتزدن یردن گو که کیمی راضیق، و هیچ بر جهت ایله مصلحت گورمیرک، موقوفاتمزک پولی ناقیرده پوچه چخسین، شکر اولسون الله بزم مسجدیم واردر، اگرچه بر آژ داریشاق درسه ده عیب ایله مز چونکه غیر وقت مسجد آدم مادام گلیم، مجرمیکده بر برینک قوجاغنده اوتورماغه عادت ایلیوبلر، اگر گیشلک اولسا، یورکاری سیخیلار، قالدی که مدرسه آجماقه، بز ایندی لیکده اونی آرتق بر شی حساب ایدیرک، اگر نوخی مدرسه سینک شاگردلری کیمی چخوب مرثیه خوان اولا جاقلار بزده لازم دکلر، چونکه اردیلدن، تبریزدن، مرا غه دن، مغاندان کن مرثیه خوانلار ویردیگی فیض ییزله کفایت ایدر، اگر روحانی واعظ فلان چخارتماقدان اوتری اولساده او لاپ آرتق شی در، چونکه نجف الاشرف دن کن آخوندلار یوز ایله کیمی بزم باشمزدن گیر ایاغمزدن چخار. سزدن آنجاک عاجزانه توقعمز برجه بودر که اذن ویره سکز او موقوفات پولندن بزم دولتمیزی بر قدر آرتلار، چونکه هر بریمزک بر ناخر کلتمیز وار، دولانا یلمیرک والسلام. اقل کترین شیخ، آخونده ملا، معلم ...

سوز بوا مضالره چاتانده رفیقلا گیدیلر بر ایوه منده آتلیوب میندیم تراموانه کادیم منزله و باشلادیم غازیته اوخوماقه کوردوم که «غولوس ماسقوا» نك مخبری چتالجه سنگرلریندن یازیر: متار که بوزولدی، دشمنک کوچنی یلمکدن اوتری بلغار قوشونلری سنگرله هجوم ایله دیلر، عثمانلی سنگر لریندن توپ و شارانپیل یاغش کیمی یاغیردی، ضابطلر عسگرلره جرئت ویرمکدن اوتری قباچه سوخولوب اورا دهجه دوشوردیلر، آخرد بلالار چتالجه نك دره لرینه تپه لرینه

هشترخان — مشهور مرثیه خوان مؤمنه ملا باجی نث
قباغنده (آی بالا) آیدنده بر آروات دجال کیمی خروج
ایلیوب هر یرده اونث علیهنده دانشور، او گا گوره خو.
زاین آغانث حکمی ایله آخوند ملا عبدالرحیم منبره
چخوب بو گون (آی بالا) به نفرین ایدردی، شهر بویوک
هیجانددر، آروادلار (آی بالا) به بایقوت اعلان ایدوبلر.

اشعاعا

بر من نواوم باخث برنا
بگره میور موسورمانه
ساقمانا جمالنا
صحنه سؤالنه ...
آخماغث اوغلی آخماغث
باخنه دیور گورث مگا
اونلاری گوندراشقولا
بویله سوزی دینجه ها
چونکه بوسوز، بواش، عمل
آخماقث اوغلی آخماغث
بو گنه سهدر باخث
دیر که قزه گرک دگل
اشقولا دا او واختا جان
بو باشی داشلینث بتون
آخماغث اوغلی آخماغث
اوغلو مزی آپاردیلار
او گره دوب ایتدیلر عدو
پسیدی بو فرقه ارمنی:
قارماغا بو ماصونلاری
هایدی، قباغه، قویماث
بابی دیعی، ماصون دیعی
هی ساتاشور اوتانمیور
اولدورده سن ایلیشدیروب
آنامیر اوز دیدیکرین
آخماغث اوغلی آخماغث
لاب مالاقان دگلمیدر؟
چین لی، یاپان دگلمیدر؟
چالجه قاپان دگلمیدر؟
ساجما، ساپان دگلمیدر؟
یینی سامان دگلمیدر؟
قیزلار کی اوختوگن
رحم ایله، حاللارینه یان
راضی ایدیم دسه یامان
دینه زیان دگلمیدر؟
یینی سامان دگلمیدر؟
او هله سویلیور نلر؟
یرمی یاشا گیدینجه ار
یازی، اوخی، ایش او گره نر
سوزلری قان دگلمیدر؟
یینی سامان دگلمیدر؟
مردن اوشاغی مکتبه
عاده، فرضه، مذهبه
روندن الی مرتبه
ایندی زمان دگلمیدر؟
یر نچه جان دگلمیدر؟
من بونی اوخشادیم کیمه؟
مذهبه، دینه، عالمه
باشنه بر ایتی قمه
مست، بیان دگلمیدر؟
یینی سامان دگلمیدر؟

بوزدیلاز اعتقادینی
ترسینه ایش آپاردیلار
ایندیده قزلاری دیور
بویله لری علوم ایچون
آخماغث اوغلی آخماغث
آی کیچن عصر هاردا سان
بویکی عصر قویلیور
ملت ایشیق گزیر، قاپا
کوهنه بویاد گارلارث
مین جوهره فن مکر ایله
کوهنه جوان دگلمیدر
ملتی ها فلاکته
درد، عذاب، ذلته
بویله ساتان دگلمیدر؟
دینی ساتان دگلمیدر
یینی سامان دگلمیدر؟
بر داها گل قایت گیری
کوهنه لری دیری دیری
ظلمتث ایله هر یری
سندن اولان دگلمیدر؟
خلقی سویان دگلمیدر
ملکی چاپان دگلمیدر
مسکته، جباهته ...
بویله سالان دگلمیدر؟

«کیغیز»

شکایت

آی ملا من درده کلدیم قوی آچیم
قریلور قابرقام، یولونور ساجیم
الله ییلیر یوخدر منیم بر سوچوم
گناه سزام قیلام فغان آغلارام
اون گونده بر کیشی ایوده تایلماز
گونده سرخوش، گونده کیفلی آیلماز
قومار اوینار، گزه اولوب آشنا باز
ایوه گیر هر وقت بیان آغلارام.
نه اودون وار، نه کومور وار، نه اپک
قیش گونی بو ظلمی اولورمی چکمک
اوشاقلار اجیدیلار، قاینامیر چولمک
قوماره گرورد قازان آغلارام
ایستیورم دینم وورور دیشمدن
آغزیمک آلقانی آخر دوشدن
من کیمه عرض ایدیم دهلی کیشمدن
قویمیوردر منده توان آغلارام
قالدیریر چوماغی دیر دیسگنمه
سن آروادسان هر نه ایله سم دینمه
کس بو دورت درواری ایشیگه نیمه
چکه رم لندن امان آغلارام
(کابلا دوستی خانم خالا)

X. MUCCAER
خجیل

دایان، نه قدر که جانزده جان وار قویمیاجایق سن جماعتزی یولدان چخارداسان.